

Undervisning i avanceret rytmik

- rapport om Pædagogisk udviklingsvirksomhed

Jonas Johansen

Rytmask Musikkonservatorium, København

23. august 2015

Resumé

Under hele mit arbejde med at studere og udvikle moderne avanceret rytmik, som jeg har beskrevet i min KUV rapport "Divisions" (RMC 2015), har jeg undervist. Jeg har gjort meget brug af denne undervisning, dels til at øve og udvikle mig selv på området, og på samme tid har jeg med største interesse studeret og udviklet, hvordan studerende og musikere bedst lærer om disse områder.

Baggrund

Jeg har undervist i trommespil siden 1977 (der var jeg 15 år gammel). Rytmik er naturligt en grundpille i alt trommespil, men det var først i 1993 da jeg begyndte at afløse Emil de Waal i faget Rytmelære på RMC, at jeg startede med at undervise deciderede rytme hold, for alle instrumentalister. Det har jeg så gjort lige siden.

- Rytmik udvikler sig

Rytmik i det hele taget har gennemgået en stor udvikling i international musik. Jeg husker selv at jeg var næsegrus af beundring, første gang jeg ved en koncert med Svend Asmussen og Ed Thigpen (min daværende lærer), hørte Ed spille solo i 3/4. Det var vist i 1979... I dag spiller stort set alle yngre velfunderede jazzmusikere standards i 5 og 7, soloer og det hele, med største selvfølgelighed. Og siden f.eks. Stings "Straight To My Heart" fra albummet "Nothing Like The Sun" (1987) er det der på engelsk kaldes "odd meters" eller på dansk "skæve taktarter" også helt almindeligt i mange pop artisters repertoire. Det fandtes også før (Franck Zappa, Pink Floyd etc. etc.), men det var ikke så almindeligt. De seriøse unge musikere i dag (og det er mange) har avancerede polyrytmiske studier som en hel naturlig del af deres uddannelse.

- Faget på RMC udvikler sig

Rytmelære, som det før hed, ML (med rytmisk fokus) som det hedder i dag, har også udviklet sig meget siden 1993. Dengang var faget obligatorisk for alle, som skulle igennem det samme stof. I dag sætter man de studerende sammen på hold, der så går i en retning som man mener passer bedst i de studerendes kunstneriske profil. Det betyder i mit tilfælde, at jeg de senere år har kunnet have højniveau rytmikhold, for dem der interesserede sig for det, og ikke har skullet bruge så meget tid på at få alle med. Jeg kan bruge noder og polyrytmik på holdene, og sige at "sådan gør jeg hér" og så kan dem der ikke bryder sig om det, komme over på et andet hold. Det sætter naturligvis tempoet i vejret, og vi kommer hurtigere op på et højere niveau.

- Problemstilling

Det jeg med dette PUV projekt ønskede at undersøge, var hvordan avanceret rytmik bedst indlæres. Og det skulle undersøges ved at arbejde med stoffet i undervisningen. Det har jeg gjort, dels i den ugentlige ML undervisning, dels i tromme undervisning og dels ved EUJAM undervisning i Paris, november 2013. Som musiker arbejder jeg også med disse ting, når en rytmisk udfordring eller et rytmisk avanceret nummer skal indlæres eller forklares i orkester sammenhæng.

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

Generelle tilgange

Følgende holdninger går igen i min tilgang til indlæring af disse ting:

- Materialet skal indlæres fysisk, altså kunne udføres, for reelt at kunne bruges til at lave musik med. Det er en grund opfattelse i min tilgang til musik. ”Rhythm is muscle memory” som en bekendt af mig engang sagde.
- Det er vigtigt at kunne tælle af flere grunde.
 - o For at styrke rytme opfattelsen
 - o For at vide ”hvor man er” med sine avancerede rytmer, i forhold til det stykke musik man er i gang med
 - o Hvis man spiller avancerede rytmer, kan man hurtigt få brug for at skulle hjælpe andre med at orientere sig, når de er faret vild
- Det er klogt at tælle hørbart, med stemme på, da man ellers let kommer til at snyde sig selv, og undlade at tælle
- Det er en styrke at kunne holde en puls med fødderne, da det styrker den førnævnte fysiske indlæring
- Jeg anvender ofte spillede underdelinger, sådan forstået at vi spiller en given underdeling på trommen - svagt, og så spiller det der står i noden, eller den figur vi skal spille, som accenter. Det handler igen om den fysiske indlæring, at forstå en rytme fysisk.
- Det giver først musikalsk mening, når det kan udføres med stor sikkerhed – når man virkelig har fået det ”ind under huden”. Altså ikke kun forstås intellektuelt, og med nød og næppe udføres, men reelt fysisk og sikkert udføres
- Jeg arbejder med en matematisk tilgang og med en mere intuitiv tilgang på samme tid. Og jeg tror disse to supplerer hinanden meget godt. Mulle Holmqvist har f.eks. udgivet en vidunderlig bog ”The Reference Rhythm Method” www.mulleholmqvist.se hvor han arbejder med at lære at høre polyrytmer uden matematisk forklaring. Og i den helt anden ende af skalaen kommer den indiske tilgang med lange matematiske udregninger, som en naturlig del af en musikers tilgang til musikken. Jeg tror på at alle tilgange kan bruges. I en given musikalsk situation vil man bruge de midler man har til rådighed. Alt kan bruges – hvis det fører til det ønskede musikalske resultat.

Tællesprog

Vi tæller på dansk, eller engelsk.

- 4. dele = 1 – 2 – 3 – 4 osv.
- 8. dele = 1 – og - 2 - og osv.
- Trioler = 1 – tri – ol – 2 – tri – ol osv.
- 16. dele = 1 – så – og – så – 2 – så - og – så osv.

De sidste 2 kan være genstand for debat. Mit argument er at på denne måde får triolerne sit eget navn, og kan benævnes, uden at forveksle med 16. dele (som hvis man f.eks. tæller trioler 1 – og – så – 2 – og – så osv.).

Og vi tæller på indisk.

- Ta
- Ta – ka
- Ta – ki – te
- Ta – ka – di – mi
- Ta – di – ge – na - ka

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

Og derfra sætter man takter eller figurer (fra 6 og opad) sammen af disse figurer. Der findes andre indiske tælle ord, men det er disse jeg anvender.

Hvorfor så både europæisk og indisk? Jo – det indiske tællesystem er dejligt fordi lydene ikke er ord eller tal vi forbinder med noget andet. Og det indiske system er meget veludviklet, når vi arbejder med den avancerede rytmik, som jo er så udbredt i indisk musik. Men mange vesterlandske musikere kender ikke til dette system, så i et dagligt musikervirke i vores del af verden, er det europæiske det der anvendes. Dog så snart vi forlader 16. dele, og ønsker at tæller underdelingerne, må vi over i det indiske.

Polyrytmik

Ved indlæring af polyrytmik, bliver jeg ofte stillet spørgsmålet ”Hvilken rytme skal jeg helst høre som base først – den ene eller den anden?”. Jeg svarer altid det samme: Den udviklede avancerede musiker, kan høre begge rytmer samtidig, og frit vælge at bruge den ene som basisrytme, og den anden som modrytmen. Men på vejen til dette niveau, er det for mig at se ligegyldigt hvilken ”vej” der først høres. Hvis man kan udføre polyrytmen rigtigt, er man rigtig godt på vej. Så skal man bare blive ved længe nok, og hvis man tilgår materialet med en vis portion nysgerrighed, vil man lige så stille kunne begynde at høre polyrytmen den ”anden vej rundt” også. Nogen gange kan man spille det før man kan høre det, og nogen gange høre det før man kan spille det. Man skal naturligvis kunne begge dele før det er rigtig godt, men på vej derhen, kan den ene vej være lige så god som den anden.

De studerende

Alle studerende er forskellige, og det er yderst forskelligt hvad der volder den enkelte problemer. En studerende kan være blandt de bedste i klassen generelt, men så pludselig gå helt i baglås ved indlæring af noget, som er uvant for ham/hende. En ny måde at gøre noget på, så vedkommende ikke kan angribe det med sine sædvanlige indgangsvinkler og metoder. Det afgørende for at blive en rigtig god musiker, er at man får ordentlig fat på det. Hvis noget driller, må man tage sig den tid det kræver. Også selvom der er tale om noget man egentlig troede at man kunne, eller burde kunne på det niveau man nu befinder sig på.

Differentiering

Er normalt noget der fyldte meget i min rytmelære undervisning før i tiden. Noget jeg bruge en del kræfter på at tænke over, diskutere med kolleger, og tage stilling til. De avancerede studerende kedede sig hvis det gik for langsomt, og de svagere kunne slet ikke få et ben til jorden, hvis det gik for stærkt.

Nu til dags er dette problem mindre. ML faget på RMC er som nævnt blevet niveaudelt, og jeg har de mest avancerede studerende. Det løser en del af tidligere differentierings problemer. Men også af andre grunde ser jeg differentierings problemet mindre end ellers, omkring dette materiale. Og det skyldes i al enkelthed, at med de avancerede rytmer, har selv den dygtigste musiker altid noget at arbejde med, noget der kan gøres bedre, og en grund til gerne at ville lave en øvelse en ekstra gang.

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

Kvintoler, septoler etc.

Ser jeg som noget vi skal vænne os til at høre. Jeg ser disse, og andre avancerede underdelinger, som fuldt ud lige så naturlige som det vi er vant til, fjerdele, ottendedele, sekstendedele og trioler. Men de er uvante, og vi skal vænne os til dem. Det er kun et spørgsmål om at arbejde længe nok med en underdeling, så bliver den fuldstændig lige så naturligt for en at udføre, som alt muligt andet. Det tror jeg på, så det er med den attitude jeg angriber materialet. Både i forhold til mig selv og i forhold til mine studerende. Jeg møder indimellem musikere, selv store musikere inden for deres felt, som hævder at f.eks. 5/4 "bare er en unaturlig taktart". Jeg har kun kærlig fnisen tilovers for sådanne udtalelser....

Noder

Jeg bruger som sagt noder, også i min undervisning. Jeg har brugt noder hele min musikalske liv, det indebærer ikke nogen angst eller frygt for mig, og er almindeligt udbredt over det meste af den vestlige verden. Jeg er selv en rutineret nodelæser, så det gør det selvfølgelig også nemt for mig at arbejde med. Men det er et veludviklet notations system, som nogen har brugt meget tid på at udvikle og optimere, så jeg vil meget hellere bruge mine kræfter på det musikalske indhold, end på at skulle opfinde nye notations systemer. Jeg rider dog på en meget stærk og vellakeret kæphest i denne forbindelse:

Bare fordi man læser rigtigt hvad der står i noderne, har man altså ikke lavet musik endnu. Selvom nodesystemet er veludviklet, er der voldsomt mange små musikalske farver og detaljer som det ikke rummer. Stemninger, frasering, detaljeret dynamik, klang og 1000vis af flere ting. Ind i mellem møder jeg en ikke nodelæsende musiker, som hævder at dem der kan læse noder, ikke har lige så god "feeling" som dem der ikke kan. Til det svarer jeg, at vedkommende tydeligvis har spillet med en musiker med dårlig "feeling". Noder eller ikke noder. Vedkommendes "feeling" ville være lige så skidt hvis vedkommende, udover at have dårlig "feeling", heller ikke kunne læse noder. Men der kan dog være det gran af sandhed i 'ikke nodelæseren' s udtalelse, at den "feelings" forladte musiker, igennem sin opvækst har *troet* at han lavede musik, hvis bare han læste rigtigt... Og det gjorde han altså ikke. Og det er selvfølgelig en mangel i musikaliteten, at man ikke selv har opdaget det. Men det er altså ikke nodesystemets skyld.

Musik skal selvfølgelig, hvad enten der spilles efter noder eller ikke, farves eller fraseres om man vil. Altså tilføres dynamik, klang rigdom, tillægges vægt forskellige steder, alt efter den sammenhæng vi er i, så det der egentlig fanger vores interesse, det emotionelle udtryk, kommer frem.

Nodelæsning er for mig to ret forskellige ting.

- Læsning som notation, forklaring og huske seddel
- Blad læsning / prima vista

Det første er det vi bruger i ML timerne. Det kan være godt at se det man spiller skrevet ned på et stykke papir, papiret kan være godt når man skal forklare noget, og kan pege på hvad det er man taler om. Det kan hjælpe til at huske en øvelse eller figur. Men mange gange er papiret kun noget vi kigger på i starten af øvelsen, for at forklare emnet, og så lægger vi det væk. Eller jeg opfordrer de studerende til det.

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

Mine ML hold er *ikke* et prima vista læsnings kursus. Meget langt fra. Prima vista læsning er et helt andet dyr, hvor man på (for) kort tid, skal prøve at lave musik, så godt man kan, ud fra et stykke papir. Det er en slags undtagelses tilstand, hvor man ind i mellem, afhængig af sit niveau på området, er nødt til at vælge at se stort på nogle detaljer, for at nå frem til et mål. Man har ikke tid til at dvæle ved hvad der gik galt eller lignende, for så mister man bare noget længere fremme. Det er lige det modsatte af hvad vi arbejder med på mine hold.

Metronom

Jeg bruger metronom, også i min undervisning. Ikke hele tiden, men ofte. Og særligt når vi kommer til de uvante underdelinger. Jeg havde en gang en norsk studerende fra Trondheim, som mente det ville ødelægge hans ”feeling” hvis han begyndte at bruge metronom. Han fik love at slippe (i sine egne solo-timer), efter en god lang diskussion, hvor han holdt fast. Jeg kan ikke stå for enspændere... Og i den 3. verden er der jo uendeligt mange meget store musikere som aldrig har haft en metronom. Men de øver til gengæld rytmerne sammen, ofte rigtig mange musikere sammen. Og i meget lang tid ad gangen. Og kan på den måde hjælpe hinanden med at holde tempoet på plads, og få det virkelig til at lejre sig i kroppen. Vi vesterlændinge sidder ofte alene, eller på mine ML hold op til kun 7 stykker sammen, deraf 6 studerende og en lærer med tynde arme. I 1½ time om ugen. Og det er altså ikke nok til at holde en flok usikre kvintol studerende oprejste på isen...

De berørte områder

Området avanceret rytmik er meget stort. Og trods mange års undervisning på området, er det relativt overskueligt, hvad det er vi når at berøre af de avancerede ting, i et skoleårs undervisningsforløb. Det er:

- Kvintoler
- Opdelte kvintoler
- Septoler
- Opdelte septoler
- Neptoler (9'ere)
- Punkterede 8. dele som modpuls
- Sekvensering med 3, 5 og 7 figurer

Resten af de ting vi når på RMC, er meget vigtige også, men er mere grundlæggende, og velkendte. Fjerdedele, ottendedele, sekstendedele og trioler. Sekvensering, gruppering, puls, koordination, underdeling og metrisk modulation.

De konkrete øvelser, og arbejdet med dem

Som sagt starter et typisk ML rytmehold for mig, med de velkendte underdelinger. Undervisningen foregår som udgangspunkt på conga trommer, hvor alle studerende spiller og tæller, mens de holder en puls i fødderne. Vi arbejder os igennem en serie øvelser, og skaber på den måde et godt udgangspunkt for at tage fat på de avancerede ting. Men jeg venter ikke alt for længe. Tidligere tænkte jeg at man skulle have alt det grundlæggende rigtig godt på plads, før man gik i gang med det avancerede. Men det er jeg gået helt bort fra. Man skal da lige have vænnet sig til at spille på en tromme, kunne tælle de velkendte underdelinger og holde en puls i fødderne. Men ret hurtigt, også selvom der er nogen der stadig kæmper lidt med det grundlæggende – går jeg i gang. Vi skal jo også tænke på, at nogen af dem der kæmper meget med tingene, ofte

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

er de samme som ikke møder op så tit. Og at et vist tempo i indlæringen er med til at skærpe de studerendes interesse og energi. Så altså – ret hurtigt i gang.

Lad os begynde fra en ende af:

- *Kvintoler*

The image shows three systems of musical notation for quintuplets. Each system consists of two staves. System 1 is in 4/4 time, with the right hand playing four groups of five eighth notes (marked with a '5' above a bracket) and the left hand playing four quarter notes. System 2 is in 2/4 time, with the right hand playing four groups of five eighth notes with accents (marked with a '5' above a bracket and a '>' above each note) and the left hand playing four quarter notes. System 3 is in 3/4 time, with the right hand playing two groups of five eighth notes (marked with a '5' above a bracket) and the left hand playing two quarter notes.

Dette er en typisk måde for mig at introducere kvintoler. 16. dels og 8. dels kvintoler. Jeg bruger fysikken, ved at vi trommer hånd til hånd (= højre – venstre – højre – venstre), og så ved at accentuere alle højre hånds slag, får vi 8. dels kvintoler. Denne øvelse er ikke ret svær. Så lader jeg halvdelen af holdet blive ved 2. system, men den anden halvdel går til 3. system, først med højre hånd, og siden hånd til hånd. Så længe vi bliver i 5, er dette til at overskue. Pulsen som skrevet, holdes med fødderne. Vi tæller indisk her. Men det føles let som om man ”bare” spiller i fem. Derfor må vi ret hurtigt over i

The image shows a single staff of music with two groups of five eighth notes. Each group is marked with a '5' above a bracket, indicating a quintuplet.

Altså simpelthen øve skift fra 16. dele til kvintoler, frem og til bage med metronom. Det er noget sværere end man måske skulle tro, og man kan bruge rigtig meget tid på det. Her udstilles det helt tydeligt, at kvintoler er en uvant størrelse. Og selv mine bedste ML hold, kan stadig øve denne med fordel, helt hen til slutningen af forløbet.

Vi går så videre til f.eks.

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

Og så videre der hen ad, til

Dette, at lære at høre og spille kvintoler, til og fra en anden underdeling, har jeg fundet ud af, er det vigtigste grundelement at lære, inden for dette emne. Jeg har gennem dette arbejde erfaret, at hvis man springer for hurtigt henover dette, dukker problemet frem igen og igen, når man skal til at bruge kvintolerne i musikken.

Egentlig er det gammel rytmelære erfaring, som viser sig igen her med de avancerede rytmer. Man kan få et hold til at høre, læse og udføre ret avancerede ting, så længe man holder sig indenfor den samme underdeling. Men så snart der skiftes mellem de forskellige underdelinger, kræver det langt større erfaring og større ”værktøjskasse” at udføre.

Ikke desto mindre, går jeg alligevel efter nogle gange, sideløbende videre til opdelte kvintoler. Det har vist sig også at hjælpe på kvintol forståelsen at opleve dem opdelte som f.eks. her

Og igen her, dette i sig selv er faktisk ikke så svært som det kunne se ud til. Vanskelighederne kommer mere der hvor vi kommer fra en anden underdeling.

Men nu videre til

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

- *Septoler*

Her bruger jeg helt samme fremgangsmåde, og figurerne kunne se således ud

The musical notation for septoles in 4/4 time is shown in three systems. Each system consists of two staves. The first system shows a rhythmic pattern of eighth notes with a '7' above a bracket, followed by a whole note. The second system shows the same pattern with accents (>) above each eighth note. The third system shows a pattern of eighth notes with a '7' above a bracket, followed by a whole note.

Og videre til

The musical notation for septoles and triplets is shown in two systems. The first system shows a rhythmic pattern of eighth notes with a '7' above a bracket, followed by a triplet of eighth notes with a '3' above a bracket, and another eighth note. The second system shows a rhythmic pattern of eighth notes with a '7' above a bracket, followed by a sextuplet of eighth notes with a '6' above a bracket, and another eighth note.

Og på samme måde som med kvintoler videre til f.eks.

The musical notation for septoles with accents is shown in two systems. The first system shows a rhythmic pattern of eighth notes with a '7' above a bracket, followed by an eighth note with an accent (>). The second system shows a rhythmic pattern of eighth notes with a '7' above a bracket, followed by an eighth note with an accent (>).

- *Neptoler (9'ere)*

Er lidt et andet dyr, som er mindre fremmed for os end kvintoler og septoler. Jeg har meget lyst til at gå mere ind i dette emne, men indtil nu er vi ikke nået så langt, da de andre udfordringer har taget al vores tid. Vi har dog nået

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

- **Punkterede 8. dele som modpuls**

Dette er en dejlig udfordring, som jeg også har gjort til en af de tre obligatoriske opgaver i faget. Vi starter her

Her er figuren som det ses, den samme gentaget 3 gange, med den punkterede 8.del som puls i foden. Den kan drille en del i begyndelsen, men det er som om tågen pludselig letter, og så er det til at overskue. Og så kan vi begynde at variere med

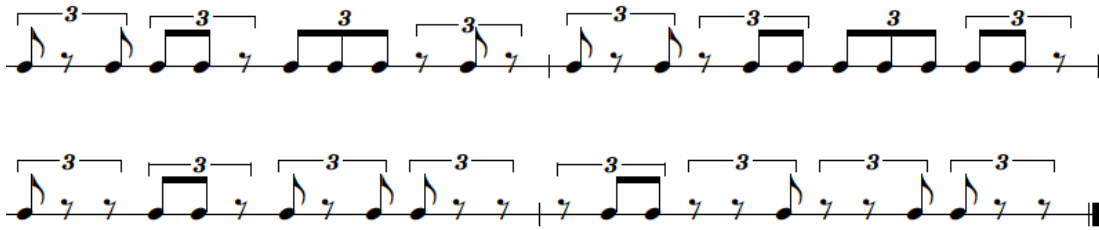
Opgaven er så at holde pulsen i fødderne, og selv blive fri i figurspillet ovenpå. Differentiering er her nemt, da jeg sætter den dygtige trommeslager til at spille en kreativ solo med grundfiguren i venstre fod, og den mindre erfarne studerende til at lave en fast figur, som kan udføres ovenpå fodfiguren.

- **Sekvensering med 3, 5 og 7 figurer**

At spille en 3/4 figur over 4/4 er ikke det store problem for en studerende der er havnet på mit højniveau hold. Men at høre, forstå og udføre triolfigurer med 4.dels triolen som grundpuls, er som regel en udfordring. Jeg taler her om

som kunne noteres anderledes, så det for de fleste virker mere overskueligt, sådan

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

I øverste eksempel høres figuren ud fra 4. dels triolen. Og vi tæller ud fra det, sådan

- øverste system er det vi kigger på og spiller på trommen
- næste system er den grundpuls vi spiller i hænderne – den spillede underdeling
- 3. system er det vi tæller, og
- nederste system er den puls vi holder i fødderne.

Denne øvelse tager en del tid at få ind under huden. Og hvorfor så al det besvær? Jo – det hænger sammen med min kæphest beskrevet i indledningen under emnet noder. I dette konkrete tilfælde handler det om at der er forskel på hvordan den pågældende figur ender med at blive fraseret, alt efter om vi opfatter den ud fra en 4. dels puls, eller ud fra en 4. dels triol puls. På samme måde som at man ofte vil komme til at ”trække vejret” i musikken hvis der er sideskift, eller bare linje (system) skift. Hvis der f.eks. noteres med 3 takter pr. system, giver det ofte en anden periodefølelse, end hvis der noteres med 4 takter pr. system. Og hvis andre i orkesteret spiller figurer ud fra 4.dels triolen, kommer vi til at ”ånde” bedre sammen i musikken, hvis vi alle opfatter rytmerne ud fra det. Hvis det altså er dén musikalske effekt vi er ude efter...☺.

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

Sekvensering med kvintol underdeling er godt at arbejde med, i denne øvelse

ta di ge na ka ta di ge na ka ta di ge na ka ta di ge na ka

ta di ge na ka ta di ge na ka ta di ge na ka ta di ge na ka

ta di ge na ka ta di ge na ka ta di ge na ka ta di ge na ka

ta di ge na ka ta di ge na ka ta di ge na ka ta di ge na ka

Jeg bruger her igen fysikken, til at forstå først en accentuering af hver 4. kvintol, og siden et ”linear funk” beat på tværs, baseret på samme sekvens.

Vi starter med øvelsen fra kvintol paragraffen, med indøvning af 8.dels kvintol og går så videre til at lære 4. dels kvintoler ud fra samme opskrift (se længere nede).

Samtidig lærer vi en paradiddle

H V H H V H V V H V H H V H V V

En paradiddle er et rudimentært grundværktøj, som bruges til at accentuere hvert 4. slag med henholdsvis højre og venstre hånd. Og paradiddlen passer perfekt som fysik værktøj, til at lære at høre og spille en sekvens af hver 4. kvintol.

Min pædagogiske metode hér, er at lade de studerende nærme sig at udføre dette i deres eget tempo. Det har vist sig givtigt ikke at presse for hårdt på, ikke at insistere på at første del af en indøvningsproces er helt på plads inden man går videre. Jeg må konkludere at jeg simpelthen ikke mener at man må kunne kravle før man kan gå. Man kan fint prøve at gå, selvom det stadig kniber lidt med at kravle. Lidt frem og tilbage mellem de to, så kommer det lige så stille.

Vi kommer altså fra at udføre en accentuering af hver 4. kvintol således

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

Hvor der er tale helt konkret og fysisk at accentuere hvert andet højre hånds slag, når der spilles hånd til hånd. Og så lister jeg de studerende, i deres eget indlærings tempo over i at skifte fra at spille hånd til hånd, til at bruge paradiddlen. Her noteret med højre hånd øverst og venstre hånd nederst:

osv.

Vi starter med foden på hvert slag i takten, og går først senere over i at spille ”rock” storetromme figuren som er noteret. Pudsigt nok er det meget sværere for de fleste at holde pulsen på beatet, end at spille den tværgående rytme. Men det hænger nok sammen med at de så holder op at høre det som kvintoler, men bare som nr.1 linear funk groove...

Den helt samme metode og ide kan bruges til at lave en tilsvarende øvelse med septoler, som her

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport

ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta

ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta

ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta

ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta ta ka di mi ta ki ta

Når først den med kvintoler er indlært, viser denne sig dog at falde hurtigere på plads...

Dette er en gennemgang af de områder jeg har nået at berøre de senere år, på mine højniveau ML rytme hold på RMC. Men området er som sagt i rivende udvikling, og jeg står selv på tærskelen til at nyt stort spændende FoU projekt med indiske studier, så jeg forventer at meget vil udvikle sig i nær fremtid.

Jonas Johansen, August 2015.

¹ Jonas Johansen (2015) Undervisning i avanceret rytmik – PUV rapport